

בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

בג"ץ 4462/20

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ד' מינץ

העותר: מוסטפא מוסא חסין עריקאת

נגד

המשיבים: 1. המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון
2. שר הביטחון

התנגדות למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: ה' בניסן התשפ"א (18.03.21)

מזכירת הרכב: ענבר אסרף
קלדנית: רינה י'

בשם העותר: עו"ד סאוסן זהר; עו"ד חסן ג'בארין

בשם המשיבים: עו"ד אבי מיליקובסקי; עו"ד שרון אבירם

פרוטוקול

1
2 כבוד השופט נ' הנדל: אנחנו קודם כל רוצים לעשות מספר בירורים בהליך הזה. עו"ד
3 מיליקובסקי, יש לך עדכון שתוכל למסור בנוכחות שני הצדדים? אנחנו נעשה לאחר מכן דיון
4 במעמד צד אחד.

5
6 עו"ד מיליקובסקי: נשלחנו בתום הדיון הקודם, בנובמבר, לעשות שיעורי בית ותוצאות הבחינה
7 הן כדלקמן: הוגשה רשימת תבחינים, אמות מידה לעניין חריגים להחלטת הקבינט. כלומר,
8 בנוסח החלטת הקבינט הגלוי קבועה סמכות שר הביטחון להורות על השבת גופה במקרים
9 מיוחדים. בעקבות הערות בית המשפט בדיון הקודם, גובשה רשימת תבחינים שאף אחד
10 מהמרכיבים בה לא עומד לבדו, ויש לבחון את כלל העניין, יכולה להיות גופה אחת בעלת
11 בקיאות גבוהה יותר. נבקש להציג את הרשימה במעמד צד אחד.

12 בנוסף, גובש נוהל צה"לי פנימי שמעדכן את צורת הבחינה, מבחינת תרשים, אלגוריתם בעקבות
13 מסקנות הדיון הקודם, כיצד בוחנים החזקת גופה לכל שלביה. האם היא משויכת תמאס,
14 במידה ולא משויכת, מה התבחינים, נוהל פנימי לדרגי עבודה שמייצר המלצה של כלל הגורמים,
15 בוחנים את עמדת מתאם שו"ן (שבויים ונעדרים), עמדת הרמטכ"ל ובסופו של דבר זו החלטת
16 הדרג המדיני.

כבוד השופט נ' הנדל: מה ההבדל בין השניים?

עו"ד מיליקובסקי: הנוהל הצה"לי נועד למנוע חלילה תקלות, אמות המידה לחריגים מופעלות רק במקרה שהוחלט שהגופה עומדת בהחלט הקבינט, נניח חמאס, או מדובר במחבל שנשא אמל"ח הרג פצע וכו', אז אמות המידה מאזנות. הוחלט שכן להחזיק אותה אבל במישור המידתיות יש משהו שגובר על זה.
אנסה לפשט את הדברים, הנוהל הוא נוהל עבודה שיכול שבסיומו הגופה מראש לא נכנסת לתנאי הקבינט, לא מדובר במחבל, אמות המידה נכנסות לפעולה רק היה והוחלט שהגופה עונה על אחת משתי התנאים שקבוצה בקבינט. לעולם שיקול שו"ן לעולם לא עומד לבדו. כבר הוחלט בעניין שלושה גופות שיש להחזיר אותם.

כבוד השופט נ' הנדל: המדובר בשתי קומות, רק אם אתה עובר – אתה עובר לקומה השניה.

עו"ד מיליקובסקי: אכן, הוחלט על בסיס הנוהל הפנים צה"לי, הדבר בהליכי אישור סופיים. למרות שזו גופת פלסטיני שנפלה בידי ישראל, הוחלט שלא מדובר במחבל. הוחלט שלא צריך להגיע לאמות מידה לחריגים כי הוא לא נכנס להחלטת הקבינט.

כבוד השופט נ' הנדל: איך אתה מגיע למסקנה שהוא לא מחבל? מה המבחן הזה?

עו"ד מיליקובסקי: אני מקווה שלאחר הצגת הנוהל במעמד צד אחד הדברים יהיו מעט יותר ברורים. במעמד דלתיים פתוחים, ההגדרה מיהו מחבל היא הגדרה על פי שירות הביטחון הכללי, האם האירוע הוא על רקע טרור חבלני, הם מורגלים בכך בדבר של יום ביומו, הריסת מבנים, וכו' הם מורגלים בכך. תנאי הסף להיכנס להחלטת הקבינט היא עוסקת רק בגופות מחבלים. נניח שמדובר בגורם המקושר להנהלת חמאס ויכול להשפיע על שו"ן, אבל הגופה נפלה בתאונת דרכים, אם אינו מחבל, הגדרות אלה לא עוסקות בו. החלטת הקבינט אין החלטה מיהו מחבל. עוד דוגמא שהזכרנו בדיון הקודם, סיטואציה של דייג בחוף עזה שמתעמת עם כוחות הביטחון ונורה על ידי כוחות חיל הים, אפשר לקבוע שהוא מחבל כי הוא חרג מתחום הדיג בטעות, בקומה הראשונה – הוא לא ייכנס. אמות המידה לחריגים נועדו למצב שהוא מחבל, נשא אמל"ח קר/חם לפי החלטת, לאור הערות כבודכם ההוראות תוחמות תבחינים לפי שיקול דעתו.

כבוד השופט נ' הנדל: כמו הדוגמא עם הדייג, האם הוא מחבל שביצע מעשה מחבל? כמו שיש מחבל שיש מידע שלילי נגדו, האירוע שהביא למותו לא היה קשור לעניין המחבל.

עו"ד מיליקובסקי: שאלת הקשר הסיבתי בין היותו למחבל נדונה ב- 4274/18 עוויסת, כבוד השופט ד' מינץ גם יושב שם, שם המדובר ומתחדדת שאלת כבודו ונידרש לה.

1 כבוד השופט נ' הנדל: יש טענה שזו תאונה וכו'.

2
3 עו"ד מיליקובסקי: בעקבות טענות לגבי אופי האירוע, נדון העניין ועמדת גורמי הביטחון לא
4 השתנתה, המדובר באירוע והוא מחבל שמצא את מותו באירוע. יש חידוד למעמד צד אחד שלא
5 משנה לשורה התחתונה, יש חידוד ונבקש להציג אותו במעמד צד אחד.

6
7 כבוד השופט נ' הנדל: מה עוד?

8
9 עו"ד מיליקובסקי: עדכונים נוספים בעקבות הדיון הקודם והערותיכם, התבצעה בחינה נוספת
10 של כלל הגופות שעניינן תלוי ועומד לבחון האם עומדת בתנאי החלטת הקבינט. תוצאות הבחינה
11 הן: שלוש גופות הוחזרו, אחת מהן שר הביטחון הפעיל סמכותו לפני הדיון הקודם, בג' 921/20
12 המדובר באישה שגופתה הוחזרה עוד בטרם הדיון הקודם. לאחר הדיון הקודם, עם גיבוש
13 רשימת התבחינים הוחזרו עוד שתי גופות 6535/20 זעזרה, שם הועלו טענות על היותו לוקה
14 בנפשו, מבלי להיכנס לתוכן ההחלטה שם הוחלט שהיא עומדת באמות המידה והגופה הוחזרה.
15 הגופה השלישית 891/21 חטיב, שם דובר על אסיר שמת לקראת תקופת השלמת מאסרו והגופה
16 הזאת הוחזרה. שתי גופות הוחזרו לאחר הדיון הקודם, עוד גופה אחת בהליכי קבלת החלטות
17 בנושא וטרם הוחזרה. בנוסף הליך מחודש לגבי 21 גופות שעניינן תלוי ועומד והבחינה היא האם
18 הם עומדים בהחלטת הקבינט השניה. יש עוד מספר גופות שהוחלט שהן אכן עומדות בהחלטה
19 השניה ולא עומדות באמות המידה לחריגים. גופות אלה מוחזקות מכוח החלטת הקבינט
20 השניה, כולל גופת עריקאת והגופה בענייננו, כ-10 גופות.

21
22 כבוד השופט נ' הנדל: אתם צריכים לבחון את אמות המידה החדשות?

23
24 עו"ד מיליקובסקי: אדייק יש שלוש קבוצות. שלוש גופות הוחזרו ואחת בהליכי בדיקה וזו
25 קבוצה אחת. יש כ-10 גופות שלגביהן התקבלה החלטה סופית שיש להחזיק אותן, בין הגופות
26 ביניהן גופות התלויות ועומדות בעתירות, עריקאת 4799/20 סמארה, ספיאן חווג'ה 4179/20,
27 גופת המחבל שווקי 2852/19 זו גופה שבמקור הוחלט להחזיקה מכוח החלטת הקבינט
28 הראשונה, היותה משויכת תמאס. השופטים ברשותו של כבוד השופט נ' סולברג, הוחלט ומכוח
29 החלטת הקבינט השניה –

30
31 כבוד השופט נ' הנדל: מה הקבוצה השלישית?

32
33 עו"ד מיליקובסקי: הקבוצה השלישית סבב עומדות, לגביהן לא התקבלה החלטה סופית אם
34 להחזיק או להחזיר, זה בשלבים סופיים, אין החלטה סופית.

35
36 כבוד השופט נ' הנדל: העניין שלנו בקבוצה השניה.

1 עו"ד מיליקובסקי: אכן. גורמי הביטחון נדרשו פעם נוספת לעניין הגופה הזאת. הם מצאו
 2 לשיטתם שמדובר במחבל שביצע פיגוע מכוון, נפצעה שוטר מג"ב. יש חידוד שנציגו במעמד צד
 3 אחד ככל שיתאפשר. על רקע אמות המידה לתריגים, גופה זו לאחר בחינה נמצאה שאינה
 4 עומדת. נמצא פה האלוף כליפא שיוכל להציג את הדברים.

5
 6 כבוד השופט נ' הנדל: יש הגדרות ברורות מתי מישהו בקבוצה ראשונה, שניה או שלישית? אם
 7 רוצים לבחון לגבי העשרה בקבוצה השניה, תוכל להסביר מדוע הקבוצה השלישית מדוע אותם
 8 אתם עושים סבב?

9
 10 עו"ד מיליקובסקי: הנוהל יוכל להסביר את זה. אין לנו כרגע ספציפית פה בעניין כל הגופות,
 11 את החומרים האלה, ניתן להמציא זאת במהירות. לגבי כל אחת מהגופות יש תיק עם סבב
 12 עמדות –

13
 14 כבוד השופט נ' הנדל: אתה מבין, אנחנו לא יכולים פה להחליט, אנחנו צריכים לפחות לקבל,
 15 יש הבדל בין רק לשמוע את המספרים, אפשרות קצה אחד. אפשרות קצה אחר שניכנס לכל תיק
 16 ותיק ואני מניח שלא נעשה את זה. אך לגבי סיכום לדברים הרלוונטיים לדברים שאנו רוצים
 17 לדעת. יש הבדל לגבי הקבוצה השניה או השלישית. אנו רוצים לראות תהליך רציונלי, לא אומר
 18 שנקבל את זה.

19
 20 עו"ד מיליקובסקי: קודם כל, מכיוון שנעשה לגבי כל הגופות בקבוצות שתוארו סבב עמדות
 21 נוסף, רוב החומר פה ונוכל להציג את רוב החומר. ככל שיהא צורך בהשלמות, מה אמר מתאם
 22 שו"ן, מה אמר הרמטכ"ל, מה אמר כל גורם וגורם, נוכל להמציא זאת במהירות יתרה.
 23 התייחסנו בהודעה שהגשנו ב-20/12 בעקבות הדיון הקודם להרחבות בסוגיות משפטיות, פחות
 24 עובדתיות לגבי סוגיית האובייקטיביות אם תרצו נוכל להרחיב.

25
 26 כבוד השופט נ' הנדל: שמענו, אנחנו לא צריכים לשמוע עוד פעם. הסברת, או שנקבל או שלא.

27
 28 עו"ד מיליקובסקי: חידוד שהוספנו בטיעון בכתב בעקבות שאלתו של כב' השופט עמית.

29
 30 כבוד השופט ד' מינץ: ראינו.

31
 32 עו"ד מיליקובסקי: הוספנו בטיעון בכתב פרפרזה לעמדת הרמטכ"ל שהתבקשנו, חוות דעת
 33 מקצועית. חוזרים על עיקרי הדברים.

34
 35 עו"ד זהר: אטען ואם יהיה צורך, עו"ד גיאברין ישלים. אני מבינה שבית המשפט לא רוצה
 36 שנטען שוב. עדיין, חשוב לי לחדד בעקבות ההודעה המשלימה בעל פה ובכתב.

37

1 כבוד השופט נ' הנדל: לא החלטנו שום דבר, הטיעון שלכם מאוד ברור. רק לגבי מה שהוא אמר,
2 לא לפרוש מעבר לנדרש.

3
4 עו"ד זהר: ברמה הפרטנית קונקרטית של גופת בן העותר וברמה היותר עקרונית של עניין הנוהל
5 או אמות המידה שאין לנו גישה אליו, אנחנו עדיין יכולים להגיב כי יש לנו השערות וניתן
6 לעשות פאזל ולהגיע למסקנות מסוימות.

7 למקרה הפרטני, בדיון הקודם פירטתי את עובדות המקרה וכן את העותר, שהוא אביו של
8 המנוח, הוא יושב איתנו כאן בתור משפחה. אמרו במפורש, גם המדינה אומרת שהבן לא משויך
9 לחמאס, לא ביצע פיגוע ביטחוני, לא היתה לו כוונה והרחבנו בעתירה ובעל פה. ממש לאחרונה
10 קיבלנו לידינו דו"ח ממצאים של חברה מאוד ידועה שלקחו את הווידיאו שנמצא אצל המדינה
11 וניתחו את הרכב בו נהג עריקאת, ולכאורה לפי טענת המדינה, הוא ביצע את המעשה.

12 אני רוצה להעביר לשופטים את הדו"ח שהועבר אלינו רק לאחרונה. הוא מגיע לממצא שונה לפי
13 בדיקה מדעית, איך נראתה ידו של המנוח איך שהוא עשה סיבוב בהגה. הוא מגיע למסקנה שלא
14 היתה מהירות יתרה, לא היתה הגברה במהירות של תנועת הרכב, והסיבוב שעשה שגרם לפגיעה
15 בחיילת שעמדה במחסום, היתה כדי לייצב את הרכב. מהדו"ח עולה כי הוא נבהל, ירד מהרכב
16 בריצה ונורה בגבו שש יריות. אין לנו גישה לתוות דעת שהונחה בפני בית המשפט בפעם שעברה.
17 אנו כן יכולים לדעת שיש דברים שלא הובאו בחוות דעת או הובאה באופן שלא מוצג עם
18 תוצאות מדעיות ולכן חשוב לי להעביר עותקים לחברי ולשופטים.

19
20 כבוד השופט י' עמית: למה לא העברתם לנו קודם הדיון?

21
22 עו"ד זהר: אנחנו קיבלנו את זה רק לאחרונה.

23
24 כבוד השופט נ' הנדל: אנחנו בטוחים שגם אתם רוצים שהדיון יהיה יעיל, גם מבחינתכם – לא
25 עכשיו נשב לקרוא את זה.

26
27 כבוד השופט י' עמית: הכותרת כבר אומרת שההוצאה להורג –

28
29 כבוד השופט נ' הנדל: כן, כבר הכותרת אומרת משהו.

30
31 עו"ד זהר: אני חידדתי את כל מה שהמשפחה אומרת שהבן שלהם לא רצח.

32
33 כבוד השופט נ' הנדל: אם זה בכותרת, המדינה לא היתה עושה זאת בצורה כזאת. מה שכתוב
34 במסקנה בעמוד האחרון, בסדר לומר שלא קיבל איום, לא טיפול, מדוע, כתוב בעמוד האחרון
35 "הוצאה להורג".

36
37 עו"ד זהר: אקח אחריות על כך שיכולתי להגיש את זה אתמול.

1 כבוד השופט נ' הנדל: אנחנו כבר מעבר לזה. מה זה (מצטט), זה אומר שהם רצחו אותנו. אתם
2 צריכים לקבל את זה, זה חלק מן העניין, זו לא סוגיה שעומדת לדיון, יכול להיות שהם טעו, או
3 התרשלו, אבל לומר שהם רצחו אותנו?

4
5 עו"ד זהר: כן, עכשיו.

6
7 כבוד השופט נ' הנדל: לא, זה לא עכשיו, חלק מחוות הדעת נאמר שהם רצחו אותנו. מה אני
8 אמור לעשות עם זה? להתעלם? לעצום עין אחת?

9
10 עו"ד זהר: אני גם לקחתי אחריות. אם הייתי רוצה לשכנע את אדוני שהם עשו את זה בכוונה,
11 הייתי עושה את זה כבר מהדיון הראשון.

12
13 כבוד השופט נ' הנדל: זו החוות דעת שאתם מגישים, אנחנו בעניין הזה, יכול להיות שיש תיק
14 ששוטר עשה משהו בכוונה תחילה, אבל זה לא הדיון וחבל.

15
16 עו"ד זהר: נכון. מהעתירה המקורית טענו בפני אדוני, אני זוכרת שאדוני הנהן בראשו כאשר
17 אמרנו שאנחנו לא רוצים להיכנס לעובדות המקרה, למה עכשיו אני נכנסת לזה? כי היו כמה
18 אמירות.

19
20 כבוד השופט נ' הנדל: להראות שזה תאונה זה לגיטימי, אבל אני אומר ש צריכים גם, נניח
21 שנקרא את זה, לא יודע אם זה רלוונטי לתיק הזה או לתיק הבא, תשקלו את זה.

22
23 כבוד השופט ד' מינץ: קראתי את זה עכשיו, אני לא מוצא פה, יש פה קשת אפשרויות, מה שאני
24 רואה פה, לא היה ניסיון על פי שיטתו, לבלום. כך כתוב.

25
26 עו"ד זהר: כן.

27
28 כבוד השופט ד' מינץ: התגובה הלא פרופורציונלית של החיילים, זה כל הסיפור.

29
30 עו"ד זהר: כן. זה חשוב לענייננו ולתגובת חברי, כדי להראות שהחלטת הקבינט החדשה
31 ויישומה למקרה הקונקרטי, לכך אוסיף את האמרה לאחר שקראנו את פרוטוקול הדיון מ-8/11
32 היתה שם אמירה של עו"ד מיליקובסקי, שמחזקת את השרירותיות בכך שלעתים מוכנסים
33 שיקולם זרים, לא מן המניין ליישום החלטת הקבינט ואני מפנה לפרוטוקול הדיון מיום 18/11
34 בעמ' 14 (מצטטת). זה עם התוספת של מה שטען עו"ד גיאברין לקראת סוף הדיון הקודם, אנחנו
35 מדברים על עריקאת, סאעב עריקאת זכרונו לברכה הוא דודו של הגופה המוחזקת. זה נותן לנו
36 רמז מאוד חזק שהגופה של המנוח מוחזקת רק בגללך שסאעב עריקת הוא דודו, לא חשוב אם
37 הוא שייך לחמאס והעיקר שהוא מהמשפחה ואנחנו יודעים שיש לה יותר סמליות ולכן נחזיק
38 את זה. זה אומר שהגופה מוחזקת בענישה קולקטיבית באופן שמפר את המשפט הבינלאומי.

1 בעתירה המקורית טענו שיום לאחר ההרג, ב-24/6, פונה עו"ד נציג המשפחה לצבא לברר את
 2 מועד מסירת הגופה ואומרים להם היום בלילה תקבלו. לא רצינו להיכנס לעובדות. פתאום
 3 אחרי מעורבות של סאעב עריקת כל החלטה מתעכבת, זה מה שנמסר לאבא שנמצא כאן. אין לנו
 4 גישה לחוות דעת ולנהלים, כנראה לגבי גופה זו זה לא תכלית הדנג"ץ.
 5 לעניין העקרוני אגיב ככך, המדינה יוצאת מנקודת הנחה כאילו החלטת הקבינט החדשה היא
 6 חוקית, בואו נדון אם החריגים חוקיים או לא. לא, אנחנו במצב משפטי חדש לגמרי. כמו שאני
 7 ועו"ד ג'אברין הבהרנו בדיון קודם, החלטת הקבינט החדשה יצרה מצב משפטי שנוגדת את
 8 החלטת הדנג"ץ, שהיא ההחלטה הקובעת למרות שיש לנו ביקורת נגדה. גם קביעת כבוד
 9 השופטים עמית והנדל, אתם יודעים טוב ממני, אתם כתבתם אותו. היא אומרת שיש להחזיק
 10 את הגופה ולא משנה מה.

11
 12 כבוד השופט נ' הנדל: את זה טענתם בפעם הקודמת. עכשיו לחזור על הכל? שמענו. עו"ד
 13 ג'אברין וגם את הפניות לאמרות קונקרטיות. אין טעם לשמוע את זה שוב, גם הם יגידו שוב,
 14 כל מה שנטען נטען ולא נתנו החלטת ביניים. יכול להיות שבעקבות דברינו המצב נעשה יותר מה
 15 שאתם רוצים.

16
 17 עו"ד זהר: אני מזכירה את זה בתור תגובה. מבחינתנו ההצגה כאילו יש חזקה והמצב המשפטי
 18 לא כך. היבט שאני רוצה להוסיף, עו"ד ג'אברין הדגיש בהליך הדנג"ץ והוא עניין המשפט
 19 הבינלאומי שאנו כן חושבים שיש צורך לשים לב אליו, אמנת האג סעיף 7 שיש לשמור על כבוד
 20 האדם בקרב האוכלוסייה המקומית, כאן זה גם כבוד המת. החלטת בית דין בהאג, נכנסים כאן
 21 לספירה הזאת של סעיף 828 שאומר (מצטטת), יש לנו כאן החלטת קבינט, מדיניות, שלוש
 22 קבוצות שחברי מנה, יש מדיניות סיסטמתית של החזקת גופות של אנשים שהם נחשבים
 23 אוכלוסיה מקומית ולפחות לעניין זה היינו מצפים שהמדינה תתייחס.

24
 25 עו"ד ג'אברין: אחדד ברשותכם.

26
 27 כבוד השופט נ' הנדל: רק לא לחזור, בבקשה.

28
 29 עו"ד ג'אברין: בדיונים הקודמים לא התייחסנו לאור ההתפתחויות המשפטיות אחדד נקודה
 30 אחרונה שציננה חברתי, עו"ד זהר. שיש החלטה והיא מאוד רלוונטית לדיון שלנו, החלטת בית
 31 הדין הבינלאומי שהיא פונה לממשלת ישראל ומבקשת ממנה לנהוג בצעדים כדי להראות שאכן
 32 מערכת משפטית בנושאים מסוימים פועלת. סעיף 828 מגדיר (מצטט), זה מצב מלחמה בין שתי
 33 מדינות וכאשר מדובר על אוכלוסייה וציפינו, לא שלחנו מכתב כי לא רצינו לעקוף את ההליך
 34 בפני בית המשפט, לשלוח מכתב לפרקליטות המדינה, לאור ההחלטה החדשה, נא לשקול
 35 החלטתם מחדש ולא שלחנו את המכתב ואולי כן היה ראוי, אך בית המשפט הזה או יבקש מהם
 36 הבהרה בנושא. במה זה שונה מבג"ץ דנג"ץ? מה הבעיה החדשה? החלטת הקבינט מציינת
 37 במפורש שניתן להחזיק כל גופה של אדם, גם אם התכוון או לא התכוון לבצע. גם אם מוחזק
 38 באחוזתו נשק חם או קר, אנחנו מחזיקים אותו כבני ערובה ולא משנה מה השיוך שלו. היום

1 החלטת הקבינט מציינת גם אם הוא אויב חמאס, לא רק פתאח, משפחתו מתנגדת לחמאס
 2 אנחנו נצדיק החזקת הגופה למו"מ. כלומר החלטת הקבינט מציינת מדיניות חדשה שניתן
 3 להתזיק כל גופה. כאשר הדבר הזה קורה הוא מרחיק אותנו מאוד מדנג"ץ, אם אנחנו רחוקים
 4 מדנג"ץ מה הסמכות שלך ומאיפה? אם פרקליטות המדינה טוענת שסמכותה מדנג"ץ, כפי
 5 שצינה חברתי היו סגיים בפסק הדין, לא היה שופט מהרוב שלא סייג. פרקליטות המדינה
 6 מנסה להשתמש במשפט שהשתמש בו כבוד השופט יי עמית בפסק הדין, סמכות ושיקול דעת.
 7 אנחנו טוענים ששיקול הדעת שרירותית ומנוגד לדנג"ץ ואיני מוצא לו אחיזה במשפט
 8 הבינלאומי, כלומר, אתה מאבד את נושא הסמכות. לכן, אם אני רוצה להשוות עם כל פסיקת
 9 בית המשפט העליון שנגעה לשטחים ולנורמות המשפט הבינלאומי, אחת הסוגיות הקשות שביט
 10 המשפט מודה, גם אם במיעוט או ברוב, היא סוגיית הריסת בתים וגם בסוגיה זו, אתם
 11 מתבקשים ל דון באופן פרטני, מי ביצע את המעשה? האם זה ביתו וכו'? שימו לב שאיננו יודעים
 12 מיהו עריקאת. מדוע פסיקה זו קיצונית? אם שם היה דיון מי ביצע את המעשה ואיפה בדיוק,
 13 כאן הדיון מתאייד. כבוד השופט יי עמית תפס את הפואנטה כשקרא את תגובת המדינה. אמר –
 14 אתם עושים כי המדיניות היא לאסוף גופות וככל שיש יותר גופות זה מחזק את מדיניות המו"מ
 15 וזו מדיניות בעייתית. הם מבקשים מבית המשפט לאשר החלטה שיכולה להיות פסק דין
 16 שרירותי ביותר שניתן על ידי בית המשפט העליון לעניין משפט בינלאומי. ברור שהוא מתנגש
 17 חזיתית עם פסק דין שלא להשתמש באוכלוסייה האזרחית, כפי שציין ראש ההרכב בדיון
 18 הקודם, ציין ואמר שעצם המעשה אך עצם המעשה לא יכולה להיות מצדיקה. נתאר לעצמנו,
 19 הכוח עירקי ככוח כובש ונתחיל לקחת גופות מעיראק וננהל מו"מ עם עיראק. היום יש מקרים
 20 שמעוררים פחות עניין במשפט הבינלאומי. אם הם טוענים ואגב, לא במקרה בהודעה האחרונה
 21 של המדינה רצו להסתמך על דנג"ץ והם מצטטים את עצמם שם ולא את מה שהשופטים אמרו,
 22 הם אומרים שעמדתם היא עקבית.

23 דבר אחרון, החלטת הקבינט הכללי, מבקש שחמאס ייחקרו ולא רק מדינת ישראל. המדיניות
 24 היום מציגה כאילו חמאס היא הנהגת העם הפלסטיני. מבחינת המדינה כל גופה ניקח גם אם
 25 היא יריבה של חמאס כדי לנהל מו"מ עם חמאס. גם אם נרחיק לכת.

26 ההחלטה היא שרירותית. כעו"ד שמעתי טיעונים, חברתי ואני לא יכולים להסביר מהם
 27 הנימוקים. זה פסק דין שמייצג בלאק אאוט. גם השופטים לא יכולים להסביר כי החומר חסוי.
 28 איך אפשר לא להסביר את פסק הדין ואיך פסק הדין לא יכול להסביר את הנימוקים? יש כאן
 29 ניסיון חור שחור.

30
 31 מתקיים דיון במעמד צד אחד.

32
 33 כבוד השופט נ' הנדל: היתה שיחה מקיפה ואמרנו דברים שגם מתייחסים לגבי פרפרזה שלא
 34 הכל יישאר בחוסר ידיעה מטעמכם. נתנו להם שבועיים שלושה, בשל חג הפסח, להביע עמדה. יש
 35 מה לשקול. אנחנו נשקול גם אם לא נבקש עדכון כי זה יכול לסייע בכמה וכמה דברים. גם
 36 כתבנו את הדברים, יכול להיות שעדכון יכול להיות לטובת העניין גם מנקודת המבט שלכם,
 37 תקבלו החלטה.

38